

1. Ajka, Avar utca 6.

(Veszprém megye) **A**

Ajka város szennyvízcsatornát építtetett az Avar utca–Fiastyúk utca környékén, ahol korábban gázvezetékek építésekor avar kori sírok kerültek már elő. A mostani munka 2 avar sír feltárását eredményezte (egy női és egy férfi). Tájolásuk ÉNY-DK, mélységük 158 cm ill. 166 cm.

Mellékletek: 2 fülbevaló, gyöngyök, orsókarika, tűzkő, ill. 2 fülbevaló, vas csat, kés és övvég.

RAINER PÁL – REGENYE JUDIT

2. Almásfüzitő, Foktorok

(Komárom-Esztergom megye) **Ró**

A feltárást a katonai tábortól – mely napjainkban a Timföldgyár vörösiszap tárolója alatt található – Ny-ra fekvő vicus területén – mintegy 300 m² felületen – végeztük. A kutatást arra a teleprészre terjesztettük ki elsőként, ahol az előzetes bolygatást követően a felszínen nagy mennyiségű követ illetve kavicsot észleltünk. Előkerült egy kőépület, melynek ÉK-DNy-i irányú falának alapja 50 cm szélességben nagy méretű terméskövekből áll, további folytatását a szelvénytől D-re, a falra merőlegesen kijelölt kutatóárokban kerestük, de mindössze annak omladékára bukkantunk. Az épület a felette lévő omladékrétegből ítélve kőalapozású, vályogfalú építmény lehetett. Omladékából fehér illetve vörös festésű freskómaradványokat bontottunk ki. Ennél az épületnél korábbi az a ház, melynek a római korban kiszedett falait az épület elbontása után habarcsos kavicssal töltötték fel. A későbbi épület falai ezzel párhuzamosan futnak, de alapterülete kisebb a korábbi építményénél. Az épületnél későbbi a kavicsos, vályogos omladék feletti, egy rétegben szabálytalanul lerakott, nagyméretű kövekből álló szint és a felette elhelyezkedő, helyenként 10–15 cm vastagságot is elérő kavicsréteg, melyet egy Hadrianus középbronz keltez. A feltárás során világossá vált, hogy nem lehet egy kőalapozású útról szó, ahogy azt eredetileg gondoltuk, hanem egy belső térrel állunk szemben. A legkorábbi telepjelenségekhez tartozik az a gödör, melynek felületén Traianus érme mellett, egy terrakotta női szoborfejet találtunk. Faszenes, átégett betöltésében pedig meglehetősen nagy számban került elő 2. századi kerámia, állatcsont, vasszög és néhány bronzveret töredék, valamint egy vaskés illetve egy szatírfejet ábrázoló kerámiakorong, melyhez hasonló példányokat a Szőny-kurucdombi fazekas telep anyagából ismerünk. Minden bizonnyal a fenti példány is ott készülhetett, továbbá néhány Pó-vidéki sigillata töredéke is. Ehhez az időszakhoz kapcsolható az egymással párhuzamosan futó árkok vonulata. A vicus legkésőbbi periódusára a kavicsos felület felett foltokban megmaradt erősen ha-

barcsos járószint bontásából előkerült késő római szürke kerámia utal.

A helybeliek elbeszélése és előzetes terepszemle alapján a területen temetkezéssel is számolnunk kell. A mai napig látható itt egy kőszarkofág, melynek oldalai díszítettek, de töredékessége miatt a feliratmező nem maradt fenn. A korábbi bolygatások során előkerült itt egy téglasír is. Kutatóárokokkal további sírok nyomait kerestük, de az ez évi feltárások e tekintetben nem hoztak eredményt. Sajnálatos módon a vizsgált terület többszörösen bolygatott, modern tereprendezésnek is áldozatul esett, ezért a római kori kultúrréteg vastagsága a legtöbb helyen mindössze 40–50 cm, helyenként eléri a 70–80 cm-t is, alatta már csak bolygatatlan altalaj található.

HORVÁTH FRIDERIKA

3. Alsóörs, Orgona utca

(Veszprém megye) **Ró**

Gázvezetékek építésekor az Orgona u. 21-es ház előtt egy római kori téглаégető-kemencét illetve az Orgona u. 6. telek melletti üres térségben egy kemence-munkagödrt vágta át. Kormeghatározó lelet nem került elő. Az úttest alatt fekvő kemence feltárásakor kiderült, hogy azt már többször megbolygatták különböző közművek fektetésekor.

K. PALÁGYI SYLVIA

4. Babót, Szili-dűlő

(Győr-Moson-Sopron megye) **U**

A Csorna–Kapunár gázvezetékek nyomvonalán terepbejárás során őskori lelőhelyet észleltünk. A nyomvonal melletti utólagos humuszolás során derült ki, hogy egy lengyeli III. korú épület alapárkainak ÉNy-i felét semmisítették meg. A kb. 5×8 méteres ház egész felületét átlag 30 cm vastagon nagyon erősen átégett paticsos törmelék fedte. Az omladék között nagyszámú, másodlagosan égett kerámiatöredéket, valamint 5 kőeszközt (balta, véső) gyűjtöttünk. A nyomvonalban, a feltárt területtől 100 méterre sikerült még 8 objektumot (árkok, gödrök) ehhez az időszakhoz kötni.

M. EGRY ILDIKÓ

5. Babót, Szili-kút

(Győr-Moson-Sopron megye) **R; Ró; Kö**

A Csorna–Kapunár gázvezetékek nyomvonalán Babót falu ÉK-i határában, terepbejárás során, a rézkori Boleráz kultúrához tartozó kerámiaanyagot gyűjtöttünk, ugyanitt néhány római kori és középkori edénytöredéket is találtunk. A gázcsőfektetés során lehumuszolt, mélyen fekvő vizenyős területen objektumok megfigyelése nem volt lehetséges.

M. EGRY ILDIKÓ